'మనిషికి సుఖ జీవనం ఎంత గొప్పదో, సుఖ మరణం కూడా అంతే గొప్పది. నిజానికి అంతకంటే గొప్పది. అది ఆఖరి దశలో మాత్రమే గుర్తిస్తాం. ప్రతి మనిషి సుఖ మరణం కోరుకుంటాడు. తను బాధపడుతూ, పదిమందిని బాధపెడుతూ జీవించాలని ఎవరూ కోరుకోరు! సుఖజీవనం చాలా వరకూ మన చేతుల్లో వుంటుంది. సుఖమరణం అలా కాదు! అది ప్రకృతి నైజంగా మాత్రమే వస్తుంది! శరీరంలో ఏ లోపం ఎప్పుడు మనిషిని ఎలా కూలదోస్తుందో గుర్తించలేం! గుర్తించినా పూర్తిగా అదుపులో వుండదు!... ప్రకృతీ, మానవుడూ - మాత్రమే సత్యం! శ్రమ జీవనం - సత్యజీవనం - సర్వసమాన సహజీవనం మాత్రమే జీవన సత్యాలు. అవి మాత్రమే మనిషికి సుఖజీవనం ఇవ్వగలవు! మానవ సమాజంలో సర్వసమాన సహజీవన విలువలలో మాత్రమే - ప్రకృతిలో సర్వజీవజాలంతో మానవుని సమన్వయ సమతుల్య సహజీవన విలువలలో మాత్రమే - మానవునికి నిజమైన సుఖజీవనం దొరుకుతుంది. అప్పుడే శాంతియుత సమాజం వుంటుంది. మానవుడు అటువంటి విలువల కోసం పోరాడుతూ ధన్యుడు కావాలి! ప్రజా పోరాటాలు కావాలి! ప్రజా ఉద్యమాలు - ప్రజా యుద్ధాలు కావాలి! మహోన్నత విలువల కోసం అవి ధర్మ యుద్ధాలు!... అది మాత్రమే నిజమైన మానవ జ్ఞానం! తదితర జ్ఞానమంతా ఒట్టి భ్రమే!

మనిషి మరణాన్ని తుదిశ్వాస విడిచి పెట్టడంతో గుర్తిస్తాం. తుదిశ్వాస విడిచేక, మనిషిలోని సర్వజీవశక్తి నశించిపోతుంది. నిర్జీవ పదార్థం మాత్రమే మిగిలిపోతుంది. మనిషి మరణాన్ని నిర్ధారించే తుదిశ్వాస అనంతమైన వాయువులో కలిసిపోతుంది. దాన్ని ఆ తరువాత ఆ వ్యక్తి యొక్క శ్వాసగా గుర్తించుకోలేం!

అలాంటప్పుడు పునర్జన్మ ఏంటి? వట్టి భ్రమ! వాయువు తనంతట తాను జీవశక్తి కాదు. అది జీవి జీవించడానికి సహకరించే శక్తి మాత్రమే! ఒక నీటి బిందువును సముద్రంలోకి విసురుతాం! అది అనంత జలంలో కలసిపోతుంది! దాన్ని గుర్తుపట్టి తిరిగి తీసుకోగలమా?! తుదిశ్వాసలో కూడా అదే జరుగుతుంది!... మనిషి భ్రమలో జీవించకూడదు. జీవిగా జీవించాలి. మనిషిగా జీవించాలి. జీవితంలో జీవించాలి... మీరందరూ ప్రేమగా గౌరవంగా నా సుఖజీవనానికి సహకరించేరు. అది నాకు చాలు. నేను సుఖంగా మరణిస్తాను! నా మరణానంతరం, భ్రమలో - సంస్కారం పేరుతో - ఏ కర్మలూ చేయొద్దు! మనిషికి సేవ చేయాలి! బూడిదకు కాదు!... సామ్రాజ్యవాదం విస్తరింపచేస్తున్న

వస్తువ్యామోహం - మన సామాజిక జీవన విలువలను విధ్వంసం చేస్తోంది. అది మీ సుఖజీవనాన్ని విధ్వంసం చేస్తుంది! దాన్ని అడ్డుకోండి! సుఖంగా జీవించండి.'

అలా చెబుతూ చెబుతూ మా నాన్నగారు తుది శ్వాస విడిచిపెట్టేసారు!

మా ఇల్లు చీకటైపోయింది. మా గుండెలు విషాదంతో బరువెక్కి పోయాయి. విలపిస్తున్నాయి. కన్నీటిని కురుస్తున్నాయి. జనం గుంపులు గుంపులుగా వచ్చేరు. 'జీవించడం తెలిసిన మనిషి! మనిషికి తెలీనిదీ - మానవ జ్ఞానానికి అతీతమైన దైవజ్ఞానం - ఏదోవుందనే భ్రమలో జీవితాన్ని వ్యర్థం చేసుకోలేదు! మనిషిలోని జీవశక్తికి మరణం లేదనే భ్రమలో కూడా జీవితాన్ని వ్యర్థం చేసుకోలేదు! శ్రమ జీవనం - సత్యజీవనం - సర్వసమాన సహజీవనం - వాటి విలువల్లో మనిషిగా జీవిస్తూ చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు' అలా అలా చెప్పుకుంటూ జనం నివాళి అర్పించారు.

నవ్య ఆ విషాదాన్ని తట్టుకోలేకపోయింది. స్పృహ తప్పి పడిపోయింది!

'అదృష్టవంతులు! హాయిగా వెళ్ళిపోయారు! భార్యాపిల్లలే కాకుండా కోడలు కూడా ఆయన్ని సొంత తండ్రి కంటే ఎక్కువగా చూసుకున్నారు! ప్రేమించారు! గౌరవించారు! నవ్య విషాదాన్ని తట్టుకోలేక స్పృహ తప్పి పడిపోయింది!' అలా అని కొందరు చెప్పుకున్నారు.

ఆయన సుఖంగా మరణించారు! హాయిగా వెళ్ళిపోయారు!

★ ★ ★

కాలం కర్కశమైంది. కాలసర్పం క్రూరమైంది. కాలం స్వార్థపరుల చేతుల్లోకి వెళ్ళిపోయింది. మానవ విద్రోహుల చేతుల్లోకి వెళ్ళిపోయింది. మానవ జీవితాన్ని కూల్చేస్తోంది. సామ్రాజ్యవాదం విస్తరింపచేస్తున్న వస్తువ్యామోహం మానవ జీవితాన్ని కబళిస్తోంది. శాంతియుత జీవనాన్ని విధ్వంసం చేస్తోంది.

మా అమ్మ కాలానికి లొంగిపోలేదు. మా నాన్నగారు మరణించిన కొద్ది రోజుల్లోనే విషాదం నుంచి బయటపడిపోయింది. విషాదంలో జీవితాన్ని వ్యర్థం చేసుకోకూడదని నిశ్చయించుకుంది. సేవా జీవితాన్ని అంకితభావంతో గడుపుతోంది.

కాలం ఎవరి కోసం ఆగిపోదు. మా అమ్మకు గుండెనొప్పి వచ్చింది.

వైద్యులు విశ్రాంతి తీసుకోమన్నారు. మా అమ్మ ప్రశాంతంగా విశ్రాంతి తీసుకుంటోంది.

ఇప్పుడు మా ఇల్లు నిజానికి ఇల్లు కాదు! పెద్దభవనం! ప్రదర్శనశాల! తండ్రి ఇచ్చిన ఆస్తితో నవ్య మా జీవితాన్ని ప్రదర్శనశాలగా మార్చేస్తోంది!

ప్రచార ప్రసార మాధ్యమాలు వినిపించే ఏ వస్తువూ కూడా మా ఇంట్లో వుండకుండా వుండదు!

నవ్య ఒక వస్తువే అయిపోయినట్టు వస్తువ్యామోహంలో – వస్తు ప్రపంచంలో – జీవిస్తోంది. తన తల్లి కంటే ఎక్కువ ప్రేమతో చూసుకునే మా అమ్మ పట్ల నవ్యకు ప్రేమ తగ్గిపోతూ వస్తోంది!

పిల్లల పట్ల కూడా అసహజమైన ప్రేమ చూపిస్తూ వస్తోంది! మా పెంపుడు కుక్క మరణించి నప్పుడు కృతజ్ఞతగా ఒక్క కన్నీటి బొట్టు కూడా రాల్చలేదు! కంటతడిలేనే లేదు! కలిసి చదువుకోవడమే కాకుండా, మా ఇంటి పక్కనే వుంటున్న ఆమె స్నేహితురాలు మరణించినప్పుడు, కంటతడిలేని బొమ్మలా వుండిపోయింది!

ఆ మాటే ఆమెతో అన్నాను. పకపక నవ్వేసింది. మీకు మతిపోయినట్టుందని విరగబడి నవ్వేసింది.

గాయపడిన గుండెల్లాంటి గోడల మధ్య బతికిన మీకు నవ్య జీవనం వొంట పట్టడం లేదని విరగబడి విరగబడి విరజాజుల్లా నవ్వేసింది! విరజాజుల్ని నొల్లుకోడం తప్ప మరింకేమీ నేను చేయలేకపోయాను!

తన పనులన్నీ తానే చేసుకుంటూ మా అమ్మ మంచం మీద పది రోజులు విశ్రాంతి తీసుకుంది. ఆ మర్నాడు చిరునవ్వులు కురిపిస్తూ తుదిశ్వాస విడిచిపెట్టేసింది.

మా ఇల్లు చీకటైపోయింది. మా అమ్మ చిరునవ్వుల వెన్నెల మాకు లేకుండా పోయింది. మేమందరం విషాదంలో విషాదంగా విలపిస్తున్నాం. మా హృదయాలు కురిసిన కన్నీటి ప్రవాహంలో మా అమ్మ తేలిపోతూ ఎక్కడికో వెళ్ళిపోతున్నట్టు కనబడుతోంది.

జనం గుంపులు గుంపులుగా చేరిపోయారు.

'అదృష్టవంతురాలు! జీవించడం తెలిసిన మనిషి! హాయిగా వెళ్ళిపోయింది!' అని అందరూ నివాళి చెప్పారు. అలా చెప్పుకుంటూ అందరూ నవ్య మొహంలోకి ఆశ్చర్యకరంగా చూశారు. "మామగారు పోయినప్పుడు నవ్య కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడ్చి ఏడ్చి స్పృహ కూడా తప్పిపడిపోయింది! ఇప్పుడు నవ్యకు ఏమైంది?!" అని అందరూ అనుకుంటూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు.

'నవ్య కంట్లో తడి కూడా లేదు! విషాదాన్ని నటిస్తోంది!' అని అందరూ ఏవేవో చెప్పుకుంటున్నారు!

నాకేమైంది?! - నవ్య నన్ను అడుగుతోంది! తన్ను తాను ప్రశ్నించుకుంటోంది! అందర్నీ అడుగుతోంది!

జవాబు ఆమె కళ్ళముందే వుంది!!

వస్తు వ్యామోహ జీవితం సమాజానికే కాకుండా, వ్యక్తికి కూడా పలు విధాలుగా - మానసికంగా కూడా ఎంతో హానికరమైందని నవ్య గుర్తించింది. వస్తు వ్యామోహం పెరుగుతున్నకొద్దీ మనిషిలో మానవప్రేమ తగ్గిపోతుందని కూడా నవ్య గుర్తించింది.

★ ★ ★

వస్తువ్యామోహ జీవనం 'జీవనకళ' ఎలా అవుతుంది!? శ్రమ జీవనం - సత్యజీవనం - సర్వసమాన సహజీవనం - మాత్రమే 'జీవనకళ' అవుతుంది!!

★ ★ ★

(సుప్రభాతం - వారపత్రిక - 17.03.2001)

ప్రేమ, శృంగారం, శరీరం

రాత్రి పదిగంటలైంది. పడక గదిలో కూర్చున్నాను. విశాలమైన పందిరి మంచం శృంగారంగా అలంకరింపబడి వుంది. రకరకాల పూలదండలు సువాసన వెదజల్లుతూ కళాత్మకంగా వేలాడుతున్నాయి. శృంగారమైన బొమ్మలున్న పరుపు మీద వెదజల్లిన మల్లెలు, నవదంపతులను ఆహ్వానిస్తున్నాయి. గదంతా సుగంధ ద్రవ్యాలు విరజిమ్ముతున్న సువాసనలతో గుబాళిస్తోంది.

నాకు నిన్ననే పెళ్ళయింది. ఈ రాత్రి నా సంసార జీవితానికి మొదటి రోజు. నా భార్య సృజనతో కలుస్తాను. సృజన చాలా అందంగా ఆకర్షణీయంగా వుంటుంది. ఎత్తుగా, సన్నంగా సౌష్ఠవంగా వుంటుంది. కోల మొహం, లేతపెదాలు, మెరుపులు కురిసే కళ్ళూ,సన్నని ముక్కూ కళాత్మకంగా కదుపుతూ సృజన చిరునవ్వులు కురుస్తూ వుంటుంది. చక్కగా, పొందిగ్గా, నిదానంగా, స్పష్టంగా దాపరికం లేకుండా మాట్లాడుతుంది.

'అందమైన అమ్మాయిని పట్టేశావురా! ఇంజనీరింగు డిగ్రీవున్న అమ్మాయిని పట్టేశావురా!' అని స్నేహితులందరూ నిన్నంతా నా చెవుల్లో గుసగుసలాడుతూనే వున్నారు.

"సృజన 'శృంగారం' అనే మాటకు నిర్వచనంలా వుంది!" అని చెవిలో ఊదేసింది వనజ.

ఈ మధుర క్షణాల్లో సృజన శృంగార చిత్రం నా కళ్లముందు శృంగారంగా ఎందుకు కదలలేదు! నా మనసులో మధురంగా ఎందుకు మెదలలేదు! వనజ నా మనసులో ఎందుకు కదులుతోంది! నా కళ్ళముందు చిలిపిగా ఎందుకు మెదులుతోంది! ఈ మధురక్షణాల్లో సృజనతో మధురంగా నింపుకోవలసిన నా మనసును ఆలోచన్లను చిలిపి వనజ పక్కదారి పట్టించేస్తోంది! వనజను నా మనసులోంచి బయటకు నెట్టలేకపోతున్నాను!

వనజను నేను ప్రేమించేనా? లేదు. ఆమెతో ఎప్పుడైనా మధురమైన మాటలు చెప్పేనా? లేదు. ఆమెను ఎప్పుడైనా మధురంగా ముద్దు పెట్టుకున్నానా? లేదు. ఆమె శరీరాన్ని స్పృశించేనా? లేదు. ఆమెతో నాకు ఏమైనా అలాంటి సంబంధం

వుందా? లేదు కాక లేదు. ఈ మధుర క్షణాల్లో ఆమె ఎందుకు నా మనసు పట్టుకుని పీకుతోంది!? తెలీదు! తెలీదు!!

'నువ్వ పవిత్రమైన జీవితం గడుపుతున్నావనుకుంటున్నావు! అది నిజం కాదు! యవ్వనంతో పొంగుతున్న వయసులో అందరూ మానసిక వ్యభిచారులే!' అని వనజ ఎప్పుడో ఒకసారి అంది. ఎప్పుడందంటే - బి.ఇ. ఆఖరి సంవత్సరంలో వున్నప్పుడు అంది. అంటే ఏడు సంవత్సరాల కిందట ఆ మాట అంది. ఆ మాటలు ఇప్పుడు గుర్తుకు రావడం ఎందుకో!? వనజ ఇప్పుడు నన్నెందుకు ఇలా బాధపెడుతోంది!? ఆమెకు నన్ను అల్లరి పెట్టడం - బాధ పెట్టడం - ఎప్పుడూ సరదాయే! ఆమె ఎప్పుడూ అంతే!

ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ కాలేజిలో కంప్యూటర్ సైన్స్‌లో ఇద్దరం ఒకేసారి చేరాం. వనజకి అల్లరి పెట్టడంలో వున్న తెలివితేటలు చదువులో లేవు! పెద్దగా చెప్పుకోవాల్సినంత అందంలేదు. కానీ చురుకుతనం వుంది. ఏమాటా మనసులో దాచుకోదు. భయంలేదు. బాగా ఆస్తి వున్న పెద్ద వ్యాపార కుటుంబం ఆమెది.

ఛ!ఛ!ఛ! ఈ మధుర క్షణాల్లో వనజ గురించి ఆలోచన్లు నాకెందుకు!? సృజనా! నువ్వొచ్చి నా మనసులో మెదులుతూ నా మనసుని దోచుకోవా? వనజను పీకపట్టుకుని నా మనసులోంచి బయటకు విసిరేయవా?

నాముందే నాకు వినపడేటట్టు వనజ ఇవాళ సాయంకాలం సృజన చెవిలో గుసగుసలాడింది. "అమ్మాయిల వాసనకు దూరంగా, చాలా చాలా దూరంగా వుంటూ కాలేజి చదువు వెలగబెట్టాడు! పవిత్రమైన జీవితం గడిపాడు! పాపం! ఏమీ తెలీని మంచివాడు! అన్నీ నువ్వే చెప్పుకోవాలేమో!" ఆ మాటలు చెప్పి సృజనకు గిలిగింతలు పెట్టి వెళ్ళిపోయింది.

వనజకి ఎవరూ కొత్తవాళ్ళుగా వుండరు. ఎంతో పరిచయమున్నట్టు అందరితోనూ చనువుగా చొరవగా గలగల మాట్లాడుతుంది. ఇప్పుడు ఆమె ఇద్దరి పిల్లల తల్లి! ఆ చిలిపితనం పోలేదు! ఆమె ఎప్పుడూ పచ్చగా వుండగలదు! జీవితంలో పచ్చతనం పండించుకుంటూ ఎప్పుడూ యవ్వనంగా వుండగలదు!

మాది చాలా బీదకుటుంబం. చిన్న పల్లెటూళ్ళో పుట్టి పెరిగేను. పన్నెండో సంవత్సరం దాటేవరకూ బస్సు ఎక్కలేదు. నాకు చదువు పట్ల శ్రద్ధ - పట్టుదల - కృషి - ఎక్కువ. నా చదువు ఎంతో కష్టంమీద సాగింది. కుటుంబ సభ్యులందరూ